

KLIIMAMINISTEERIUM

JÄÄTMEREFORMI VTK

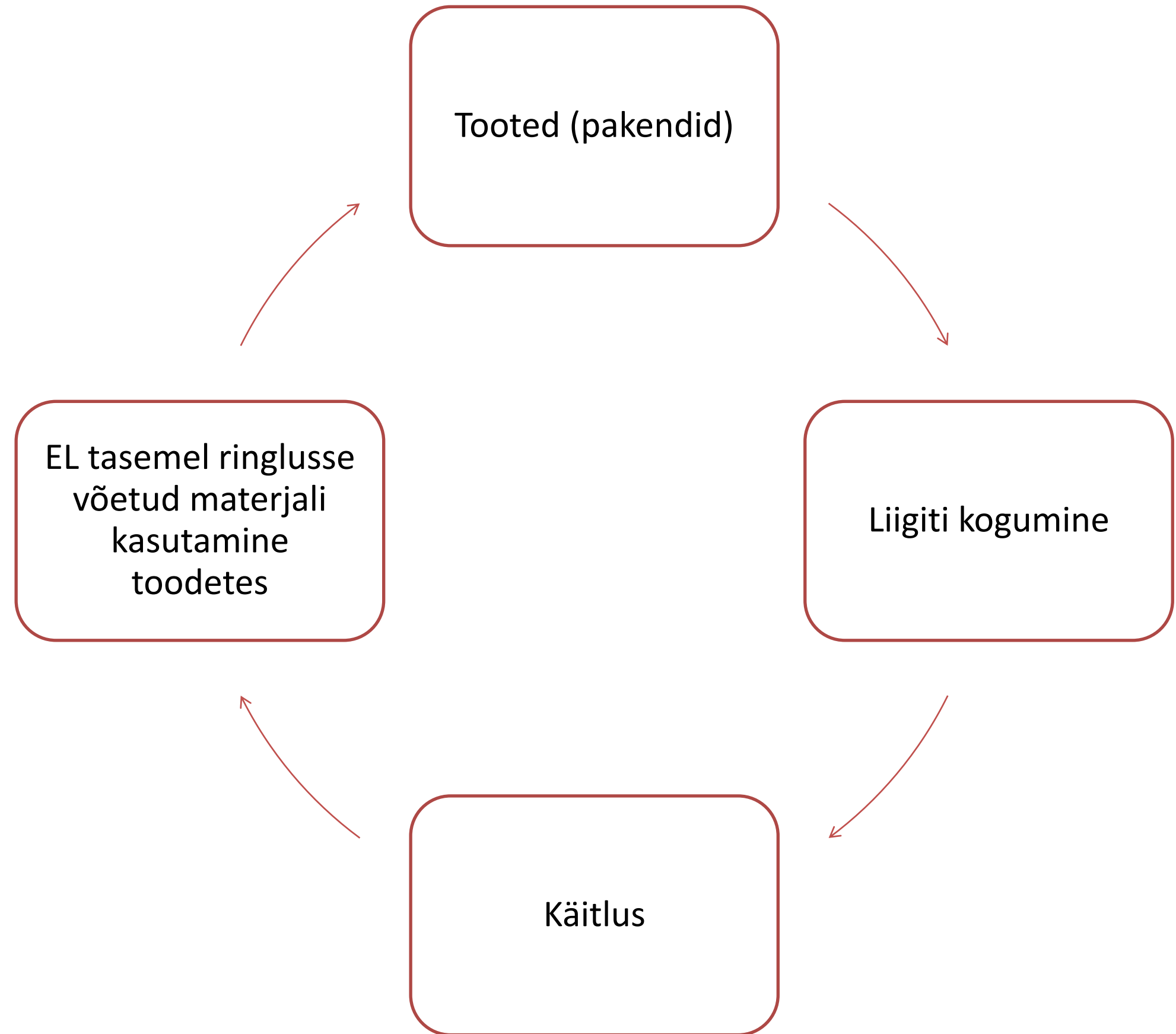
Märts 2024

Jäätmereformiga kavandatud muudatused

- Tootja eelistab paremini ringlusse võetavat pakendit.
- Liigiti kogumine on odavam kui liigiti kogumata jätmine.
- Jäätmete ringlussevõtt on kasulikum kui põletamine või ladestamine.
- Kogu ahela kohta on olemas ajakohased ja usaldusväärsed andmed.

KOV olmejäätmete liigiti kogumise sihtarv

Varasema ringlussevõtu sihtarvu asemel **liigiti kogumise sihtarv**, mida on KOVil lihtsam saavutada ja mida on lihtsam hinnata.

2025.a - 65%

2026.a -66%

2027.a 67% jne

- Üleminekuaeg - kehtivaid hankelepinguid pole vajadust lõpetada
- Kui sihtarvu ei täida, siis hiljemalt 2030:
  - tasu riigieelarvesse
  - võimalik asendada investeringutega liigiti kogumisse samas KOVis
- Keskkonnaagentuur tegeleb KOVide lõikes liigiti kogumise taseme väljaselgitamisega.
- Jäätmeandmete digitaliseermise tulemusena KOVide lõikes liigiti kogumise andmed 2026.a KOVile kättesaadavad.

KOV jäätmetasu

- Rakendamine on vabatahtlik
- Tasu sisse arvestatavad kulud fikseeritakse täpselt, info KOV veebilehel kättesaadav
- **Jäätmetasu kogumine** võib toimuda kas
  - omavalitsuse enda poolt
  - omavalitsuste koostööorganisatsiooni poolt
  - jäätmevedaja kaudu
- **Jäätmetasuga kaetakse jäätmehoolduse kulu** osaliselt:
  - kogumisvahendid
  - jäätmete vedu ja veo ettevalmistamine
  - jäätmete käitlus
  - jäätmejaamade, kompostimisväljakud jm käitluskohad
  - korduskasutuslahendustega seotud kulud
  - administratiivkulud, teavitus, järelevalve
  - jäätmehooldusega seotud tööjõukulu

Jäätmehoolduse lisatingimused

- Linnades ja tihedama asustusega piirkondades **pakendijäätmete tekkekohalt kogumine**
  - vanapaber koos paber- ja kartongpakendiga
  - koostöös TKOdega
  - abiks Keskkonnaagentuur koostatav jäätmete liigiti kogumise taristu mudel
- **Hinnastamine**
  - liigiti kogutud jäätmete üleandmine on vähemalt 3x odavam segaolmejäätmete üleandmisest
  - segaolmejäätmetest veelgi kõrgem tasu, kui jäätmed on jäetud liigiti kogumata (KOV juhendit on eiratud)
- **Käitlusteenuse hanked**
  - hangitakse eraldi veoteenus, KOVil hankeleping tema jäätmete käitlejaga
  - puudutab kõiki KOV korralduse kaudu kogutud jäätmeid (jäätmejaam, kogumisring, korraldatud jäätmevedu jm)
  - jäätmete käitlemisele seatakse tingimused (nt biojäätmetest 70% ringlusse võtta)
  - pakendijäätmetele käitlusteenust ei hangita, vaid antakse üle TKOdele

Pakendijäätmete tekkekohalt kogumine

- **Linnades ja tihedama asustusega piirkondades** kogutakse KOJV raames tekkekohalt vähemalt
  - biojätmed
  - plast- ja metallpakend
  - klaaspakend
  - paber ja kartong
  - Segaolmejätmed
- **KOVi hajaasustusega osades**, kus jäätmetekitajaid on vähe või tekkekohalt kogumine on raskendatud ligipääsu puudumise tõttu:
  - toimub samuti liigiti kogumine
  - jäätmete üleandmine võib toimuda ühismahutite, kokkukandepunktide, kogukondlike jäätmemajade või muude lahenduste kaudu.

KOVide koostöö

KOV koostööorganisatsioonile võib delegeerida teatud ülesanded:

- hangete korraldamine
- õigusaktide ettevalmistamine
- jäätmealane nõustamine
- administratiivsed ülesanded
- jäätmetasu kogumine
  - volitusnorm seaduses
  - haldusleping
  - järelevalve lepingu täitmise üle (audit jm).

Koostööorganisatsiooni liikmed on koostööd tegevad omavalitsused.

Koostöö põhitingimused reguleeritakse jäätmeseaduses.

Muudatuste mõju omavalitsustele

Suurem mõju KOVidele, kus jäätmehoolduse tase on madalam

- Täiendav töökoormus
  - õigusaktide muutmine
  - hangete korraldamine
  - jäätmetasu haldamine ja arveldamine
- Täiendavad kulud on võimalik arvestada jäätmetasu sisse
  - tööjõukulu
  - liigiti kogumise taristu
  - teavitust

Nii täiendavad kulusid kui töökoormust on võimalik vähendada koostööd tehes (mastaabiefekt).

Riigi poolt kavandatud tugi:

- käitlusteenuse ja veohangete juhendid, jäätmetasu juhend
- koolitused, parimate praktikate jagamine
- KOV liigiti kogumise taristu mudel
- liigiti kogumise taristu toetusmeede

Jäätmete liigiti kogumise taristu toetus KOVidele

- Toetuse andmise määrus töötatakse välja 2024.a II-III kvartalis
- Meetme avamine kavas 2024. lõpuks
- Toetatakse: **KOV liigiti kogumise füüsiline ja digitaalne taristu** (täpsustub)
  - terviklahendused, mis hõlmavad jäätmejaamu ja -majasid, kogumislahendusi (sh kompostrid, konteinerid), ja neid toetavad nutikad digitaalsed lahendused, nt infosüsteemid, kaalud, digitaliseeritud ligipääs
- Kokku meetmes ligi 35 mln eur (täpsustub)
- Aluseks liigiti kogumise taristu mudel (KAUR):
  - mudeli alusel hinnatakse taotletava taristu vajalikkust

Jäätmereformi ajakava

VTK mustandi
tutvustus

VTK
kooskõlastamine

Eelnõu
koostamine

Eelnõu esitamine
Vabariigi Valitsusele

Taristu toetusmeetme
avamine

Muudatuste
jõustumine

2023 IV
kv

2024 I-II
kv

2024 I-II
kv

2024 III
kv

2024 IV
kv

2025

Aitäh!

- VTK Eelnõude infosüsteemi toimik:
<https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/37d64b5f-4672-45e3-9833-e88c69cb51ca#NIET9vqQ>
- VTK KLIIM veebilehel:
<https://kliimaministeerium.ee/elukeskkond-ringmajandus/jaatmed/jaatmeseaduse-pakendiseaduse-jt-seaduste-vtk>
- Meil: katrin.koppel@kliimaministeerium.ee